

WIADOMOŚCI

Z POLSKIEJ KRAJOWEJ KASY POŻYCZKOWEJ.

Zaległości nieliczonych banknotów w Oddziałach.

Pod koniec minionego i z początkiem bieżącego miesiąca ujawnił się w wielu Oddziałach dotkliwy brak gotówki, który uniemożliwiał normalne wypłaty, co dało powód do licznych, niemiłych reklamacyj i zażaleń. Wprawdzie głównym powodem tych niedomagań było niedostarczenie naszej Instytucji przez Państwowe Zakłady Graficzne dostatecznej ilości banknotów w odcinkach wyższej kategorii, niemniej jednak część winy ponoszą również te Oddziały, w których znajduje się mniejsza lub większa ilość nieliczonych i niesortowanych banknotów. Poleca się zatem wszystkim Oddziałom, ażeby bezzwłocznie przystąpiły do całkowitego wyrobienia tych zaległości, zwłaszcza większych odcinków, przyczem należy te ostatnie sortować bardzo oględnie, a sprawdzone, dobre banknoty puszczać znowu natychmiast w obieg.

W ten sposób odnośne Oddziały umożliwią sobie w wielu wypadkach wypłaty, nie zwracając się do Skarbcza Emisyjnego o zasiłki.

Zaniechanie nadsyłania protokołów przeprowadzonych rewizji skarbcza przez dyrektora lub zastępcę dyrektora Oddziału.

W myśl „Instrukcji o organizacji kasy i jej kontroli” § 9 obowiązani są dyrektorzy **sami**, a w ich nieobecności zastępcy dyrektorów Oddziałów „ewentualnie przy pomocy pracowników przynajmniej raz na kwartał, względnie po trzech miesiącach od dnia ostatniej rewizji, przeprowadzonej przez Komisję Rewizyjną, albo z okazji zmiany skarbnika dokonać szczegółowej rewizji skarbcza” (zapasu gotówki raz na miesiąc), **datę zaś i wynik rewizji wpisać do księgi rewizyjnej**. Jakkolwiek w powołanej instrukcji nigdzie niema wzmianki o nadsyłaniu do Centralnej Księgowości protokołów przeprowadzonej przez dyrektora Oddziału rewizji, mimo to niektóre Oddziały nadsyłają je, **co jest zupełnie zbyteczne i winno być w przyszłości zaniechane**.

W wypadku ustalenia przez dyrektora Oddziału lub jego zastępcę poważnej niezgodności w stanach wartości, znajdujących się w skarbcu, należy pismem osobnem zawiadomić o tem Centralną Księgowość z podaniem przyczyny powstania ujawnionej niezgodności i z odpowiednim wnioskiem.

Jednocześnie zauważa się, że rewizję wszystkich lub tylko części wartości, znajdujących się w skarbcu, winien dyrektor Oddziału lub jego zastępca przeprowadzać **niespodzianie**, ponieważ w przeciwnym razie wynik rewizji może chybić zamierzonego celu.

Listy płacy.

Praca w Oddziałach nad sporządzaniem list płacy na pobory służbowe, gratyfikacje i wynagrodzenia za godziny nadliczbowe, należne pracownikom, jak świadczą liczne błędy i usterki, powodujące ustawiczne reklamacje ze strony Centralnej Księgowości, wykonywana jest niedość skrupulatnie i widocznie bez kontroli.

Zwraca się więc uwagę, aby listy te na przyszłość były sporządzane uważnie i dokładnie, przed uskutecznieniem wypłaty należycie **kontrolowane** i zawierały prawidłowe obliczenia.

Żadne usterki miejsca mieć nie powinny.

Zniesienie zawiadomień Ministerstwa Skarbu o wydanych zaświadczeniach walutowych.

Niektóre Oddziały interpretują mylnie treść Okólnika Nr. 146 z dn. 4 września 1923 r. i nadsyłają do Oddziału Głównego — Wydział Dewizowo-Giełdowy zawiadomienia o wydaniu zaświadczeń walutowych na formularzu N. 430 C.

Wobec tego wyjaśniamy, że form. Nr. 430 i 431 C. nie mają obecnie żadnego zastosowania jako zniesione. Kontrolę zaś wydanych zaświadczeń walutowych prowadzi Oddział Główny — Wydział Dewizowo-Giełdowy na zasadzie otrzymywanych części „B” zaświadczeń walutowych i wywozowych.

Przestrzeganie terminowego załatwiania akredytyw wojskowych.

Wojskowe komisje gospodarcze wnoszą do Naczelnej Dyrekcji P. K. K. P. za pośrednictwem Ministerstwa Spraw Wojskowych zażalenia na niektóre Oddziały, że załatwiają opieszale i niepunktualnie ich akredytywy, narażając wskutek tego Skarb Państwa na znaczne straty.

Celem uchylenia tego rodzaju nieprawidłowości a w następstwie zażaleń poleca się Oddziałom, by ściśle punktualnie i z największym pośpiechem zawiadamiały interesowanych o otrzymaniu akredytywy, a związane z nią wskazane czynności bankowe przeprowadzały niezwłocznie.

Wyjątkowy sposób wypłaty białych czeków żyrowych w razie chwilowego braku banknotów o wyższej wartości.

Oddziałowi Głównemu przedstawiono w ostatnich dniach do wypłaty czek, wystawiony na inny Oddział P. K. K. P., w którym nie mógł być opłacony z powodu braku banknotów o wyższej wartości; czek był przez odnośny Oddział zaopatrzony na odwrotnej stronie odpowiednią adnotacją. Oddział Główny czeku tego również nie wypłacił.

Na wypadek, gdyby trudności płatnicze w Oddziałach miały kiedykolwiek się powtórzyć, zaleca się Oddziałom, ażeby wystawiały do wysokości kwoty czeku przekazy bankowe na oznaczony przez klienta Oddział.

W tych wypadkach nie należy pobierać prowizji od przekazów bankowych.

W primanocie, kontroli wystawionych przekazów bankowych, oraz w zbiorowym awizie na wystawione przekazy bankowe umieścić należy odpowiednią adnotację w rubryce „Prowizja”.

Odnośny czek winien być zaopatrzony na przedniej stronie uwagą naukos „Tylko do obrachunku” i zapisany na ciężar rachunku żyrowego wystawcy, w raporcie kasowym zaś należy uznać „Przekazy bankowe wystawione” za wydany klientowi przekaz.

Potwierdzanie odbioru transportów pieniężnych.

Oddziały, delegujące na stacje kolejowe pracowników po odbiór transportów, obowiązane są wydawać im w tym celu imienne upoważnienia.

Na odwrotnej stronie tego upoważnienia potwierdza odbierający ilość otrzymanych skrzyń, worków i paczek, i wręcza je prowadzącemu transport, otrzymując wzamian odpowiednio wypełniony formularz, którego drugą część Oddziały po sprawdzeniu transportu na paczki, odsyłają do Skarbcza Emisyjnego.

Nowe banknoty niemieckie.

Bank Rzeszy wypuścił następujące nowe bilety:

Banknoty po Mk. 1,000.000 III Serja z datą 9 sierpnia 1923, są formatu 80×120 mm. Podłużny znak wodny po prawej stronie przedstawia ozdobnie wykonane liście dębowe z szakłakiem; pasma znaku wodnego są zabarwienia zielonego i zawierają nitki czerwone. Druk tekstu jest koloru czarnego, przyczem znak wodny jest niezadrukowany. Wartość banknotu odbita jest dużymi jasnymi literami. Pod podpisami znajdują się numery porządkowe w czerwonym kolorze. Po lewej stronie wpoprzek formuła o karze za fałszowanie. Strona odwrotna banknotu jest niezadrukowana.

Banknoty po Mk. 1,000.000 V Serja z datą 9 sierpnia 1923, odbite są na papierze białym formatu 80×120 mm. Znak wodny przedstawia kulę lub też sześciokątne gwiazdy z prostych linii w formie litery Z, między którymi na ciemnym tle widoczne są na zmianę litery jasne G i D. Po prawej stronie znajduje się ramka giloszowa w jasno-zielonym kolorze. Druk tekstu jest koloru czarnego. Wartość banknotu odbita jest dużymi jasnymi literami. Po lewej stronie wpoprzek formuła o karze za fałszowanie. Strona odwrotna banknotu jest niezadrukowana.

Banknoty po Mk. 2,000.000 I Serja z datą 9 sierpnia 1923 są formatu 80×125 mm i mają po prawej stronie podłużny znak wodny, przedstawiający liście dębowe z szakłakiem; pasma znaku wodnego są zabarwienia fioletowego i zawierają nitki czerwone i zielone. Druk tekstu jest koloru czarnego. Pierwsza litera słowa, określającego wartość banknotu, jest ozdobnie wykonana. Poniżej ozdobnej litery w pięciu liniach zamieszczona jest wpoprzek formuła o karze za fałszowanie. Strona odwrotna banknotu jest niezadrukowana.

Banknoty po Mk. 5,000.000 II Serja z datą 20 sierpnia 1923, formatu 80×128 mm odbite są na czerwonym papierze ze znakiem wodnym (cztery pasma). Na tle, zawierającym zielono-szare gilosze widnieje druk tekstu w czarnym kolorze. Wartość banknotu uwidocznioma jest dużym tłustym drukiem. Po prawej stronie u góry obok słowa „Reichsbanknote” zamieszczone są serja i numer porządkowy w czerwonym kolorze. Formuła o karze za fałszowanie znajduje się wpoprzek po obu stronach tekstu. Strona odwrotna banknotu jest niezadrukowana.

Banknoty po Mk. 10,000.000 II Serja z datą 22 sierpnia 1923, formatu 80×125 mm odbite są na papierze białym z podłużnym znakiem wodnym, przedstawiającym litery G i D. Na tle siatkowym przedniej strony umieszczona jest wartość banknotu wykonana drukiem w odcieniu oliwkowo-zielonym, wpadającym w jasnoszary, górą cyfra 10, dołem słowo „Millionen”. Druk tekstu jest koloru czarnego. Wartość banknotu uwidocznioma jest grubszym drukiem. Po lewej stronie słowa „Mark” znajduje się litera i serja w czarnym, po prawej — numer porządkowy w czerwonym kolorze. Formuła o karze za fałszowanie w trzech liniach mieści się po prawej stronie. Strona odwrotna banknotu jest niezadrukowana.

Na wszystkich tych banknotach umieszczone są czarne stemple kontrolne z napisem naokoło „Reichsbankdirektorium” po obu stronach podpisów Dyrekcji Banku.

Banknoty Serbskie po 10 dynarów.

Bank Narodowy Królestwa Serbów, Kroatów i Słowienców przystąpił do wycofania z obiegu banknotów państwowych serbskich po 10 dynarów. Ostateczny termin przedstawiania powyższych banknotów do wymiany w Banku Narodowym w Belgradzie upływa 10 czerwca 1924 r.

Zestawienie kredytów towarowych w P. K. K. P., przyznanych na dz. 30/VI 1923 r.
(w tysiącach marek polskich).

ODDZIAŁY	Przemysł włóknien- niczy	Przemysł hutniczy i gór- n.	Przemysł metalur- giczny	Przemysł chemicz- ny	Przemysł garbarski	Przemysł spożyw- czy i rol- niczy	Przemysł papier- ni- czy	Przemysł drzewny	Przemysł naftowy	Przemysł spirytu- sowy	Przemysł cemento- wy, szkła- ny i t. d.	Przemysł różny	Przedsię- biorstwa handlowe	OGÓŁEM
Warszawa . . .	6,450.000	10,320.000	3,794.250	303.000	1,600.000	20.000	990.000	30.000	25,900.000	6,000.000	85.000	116.000	495.000	56,108.250
Bydgoszcz . . .	—	—	300.000	—	—	—	—	—	—	—	—	68.000	—	368.000
Częstochowa . .	330.000	130.000	170.000	—	—	—	400.000	—	—	—	2.500	200.250	—	1,232.750
Grudziądz . . .	—	—	120.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	120.000
Katowice . . .	—	—	—	—	—	—	680.000	—	—	—	—	100.000	—	780.000
Kielce . . .	—	—	596.000	—	—	—	—	20.000	—	—	—	—	—	616.000
Kraków . . .	—	—	15,326.000	—	—	525.000	80.000	—	—	—	—	55.000	—	15,986.000
Królewska Huta .	—	—	—	13,000.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13,000.000
Lublin . . .	—	—	100.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	100.000
Lwów . . .	—	3,200.000	85.000	—	340.000	100.000	—	—	952.000	3,000.000	—	—	—	7,677.000
Łódź . . .	29,100.000	—	—	180.000	—	—	—	—	—	—	25.000	—	—	29,280.000
Ostrów . . .	—	—	300.000	—	—	90.000	—	—	—	—	—	—	37.500	415.000
Piotrków . . .	—	—	80.000	—	—	—	—	—	—	—	85.000	—	—	117.500
Płock . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	85.000
Poznań . . .	—	—	1,500.000	—	—	—	—	—	—	21,000.000	—	85.000	—	22,585.000
Radom . . .	—	—	100.000	—	—	30.000	—	—	—	—	22.500	—	—	152.500
Sosnowiec . . .	—	100.000	75.000	57.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	232.000
Toruń . . .	—	—	9.000	—	—	5.025	—	—	—	—	—	25.500	—	39.525
Razem	35,880.000	13,750.000	22,555.250	13,545.000	1,940.000	770.025	2,150.000	50.000	26,852.000	30,000.000	220.000	649.750	532.500	148,894.525 w tem złotych 14,377.302

Uzupełnienie „Spisu formularzy”.

Nowe formularze.

Nr. formularza	NAZWA FORMULARZA	Używany przez	Rodzaj formularza	Przeciętna ilość formularzy po- trzebna w Od- dziale		U W A G A
				dzien- nie	mie- sięcznie	
216.	Książeczka pomocy lekarskiej „D”	Oddziały i Wydziały	karton po- dwójny			Stosownie do ilości pracowników
221.	Blankiet referatowy Naczelnej Dyrekcji	Wydziały Naczelnej Dyrekcji	arkusz po- dwójny			
245.	Zawiadomienie klienta o prze- kazaniu kwoty na jego rachun- ek żyrowy	Tylko Wydział Przekazów Zagranicznych Oddziału Głównego	kartka			
281.	Kartka ekspedycyjna 6% złotych bonów skarbowych	Oddziały i Wydział Pożyczek Państwowych Oddziału Gł.	kartka	20		
444.	Pocztowa książka nadawcza li- stów zwyczajnych	Oddziały i Sekretariat Oddziału Głównego	zeszyt			1 na 3 miesiące
445.	Pocztowa książka nadawcza li- stów poleconych	„ „	blok			1 na 3 miesiące

Zniesione formularze.

294.	Zbiorówka stanu banknotów pod- ług emisji na podstawie ksiąg szczegółowych (Oddzia- łami)	Centralna Księgowość	książka			
428.	Zaświadczenie walutowe na wy- wóz towarów zagranicę, wyda- wane przez banki zastępcze	Banki zastępcze	karton po- dwójny A. i B.			W miarę potrzeby
430.	Zawiadomienie Min. Skarbu o wydaniu zaświadczenia wa- lutowego przez P. K. K. P.	Oddziały i Wydział Dewizowo-Gieldowy Oddziału Głównego	kartka			„ „
431.	Zawiadomienie Min. Skarbu o wydaniu zaświadczenia wa- lutowego przez banki za- stępcze	Banki zastępcze	kartka			„ „

Formularze zniesione należy w spisie skreślić, pozostawiając wolne numery; ponadto przy numerze form. 242 C. zmienić w rubryce drugiej wyraz „Spis” na „Zestawienie”, przy numerze 293 C. zmienić tekst dotychczasowy w rubryce drugiej następująco: Stan banknotów w Oddziałach; przy numerze 427 C. dopisać w rubryce trzeciej: i banki zastępcze.

Komisjonerzy dewizowi.

Ministerstwo Skarbu podaje do wiadomości pismem Nr. D. K. 2301/7/II z dnia 6 września 1923 r., że następujące instytucje uzyskały prawa komisjonerów dewizowych:

- 1) Towarzystwo Wzajemnego Kredytu „Dnister” we Lwowie.
- 2) Związek Kredytowy „Zaszczyta Zemli” sp. bank. z ogr. odp. we Lwowie.
- 3) Krajowy Związek Kredytowy, sp. z ogr. por. we Lwowie.
- 4) Kantor wymiany Ch. i N. Aberdam w Tarnowie.
- 5) Bank Kredytowy, spółdz. z nieogr. odp. w Żninie.
- 6) Bank Poznański, T. A. w Poznaniu.

- 7) Kantor wymiany Józef Czaczkes we Lwowie.
- 8) " " Ignacy Maschler w Tarnowie.
- 9) Tow. Kredytowe dla handlu i przemysłu, spół. z ogr. por. w Rudkach
(Centrala w Rudkach i Oddział we Lwowie).
- 10) Kantor wymiany Marjan Ambros w Krakowie.
- 11) Bank Ludowy w Gołubiu, sp. z odp. nieogr.
- 12) " " " Trzemesznie, sp. z odp. nieogr.
- 13) " " " Kowalewie, sp. z odp. nieogr.
- 14) Kantor wymiany Józefa Münzera w Bielsku n/Śląsku.
- 15) " " " B. Porecki w Łowiczu.
- 16) " " " Abraham Cuny w Warszawie.
- 17) " " " L. Targownik w Warszawie.
- 18) Bank Ludowy w Środzie, spółdz. z nieogr. odp.
- 19) " " " w Tucholi, " " " "
- 20) " " " w Chełmży " " " "
- 21) " " " w Nakle " " " "
- 22) Bank Powszechny w Makowie Mazowieckim, sp. z odpow. ogr.
- 23) Kantor wymiany Szulim Zalcman w Siedlcach.
- 24) " " " Abram Goldkraut w Warszawie.
- 25) " " " Zofja Auerbach i Maurycy Bochenek we Włocławku.
- 26) " " " Jakób Mątwe w Przasnyszu.
- 27) " " " N. Flatte w Grodnie.

Ruch służbowy.

Przyjęto do służby urzędników nieetatowych kat. „A”.

Chaciński Jan, urzędnik, do Oddziału Głównego w Warszawie, Gogela Bronisław, urzędnik, do Oddziału Głównego w Warszawie, Osiczko Kazimierz, urzędnik, do Oddziału w Brześciu n/B., Wagner Antoni, urzędnik, do Oddziału w Brześciu n/B., Wiśniowski Mieczysław, urzędnik, do Oddziału w Drohobyczu, Kramarczyk Władysław, urzędnik, do Oddziału w Katowicach, Murdzieński Jan, urzędnik, do Oddziału w Katowicach, Sembol Izidor, urzędnik, do Oddziału w Łodzi, Urbanczyk Eugenjusz, urzędnik, do Oddziału w Łodzi.

Zwolniono ze służby urzędników kat. „A”.

Sauer Zenon, urzędnik, z Oddziału w Poznaniu.

Sprostowanie.

W „Wiadomościach” Exh. ¹²⁴_{XVI} z dnia 31 sierpnia 1923 r. w dziale „Ruch służbowy” zaszła w tytule „Przeniesienia” omyłka, a mianowicie zamiast „Ziemba Jan, urzędnik, z Centralnej Księgowości w Warszawie do Oddziału w Łodzi” ma być „Ziemba Jan, urzędnik, z Oddziału Głównego do Centralnej Księgowości”. Omyłkę powyższą zechcą Oddziały sprostować.

**Naczelną Dyrekcja
Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej.**